

# Finansklagenemnda Skade

## Avgjørelse FinKN 2022-363

26.4.2022

Fremtind Forsikring AS

Lystbåt/fiskebåt

Synkeskade – uenighet om skadeårsak – unntak for skade som skyldes nedbør?

Sikrede båt sank i fortøyningen den 18.10.21. Skaden ble meldt til selskapet samme dag, hvor sikrede krevde skaden dekket under kaskoforsikringen. Selskapet engasjerte takstmann som besiktiget båten på land. Etter befaring av skaden skrev takstmannen at årsaken til at båten sank var nedbør over tid. Basert på takstmannens vurdering avslo selskapet kravet under henvisning til at det i forsikringsvilkårene var gjort unntak for skade som skyldes nedbør, herunder følgeskader ved at båten synker. Sikrede var uenig og mente at takstmannens konklusjon var feil da båten var utstyrt med automatisk lensepumpe. Ifølge sikrede viste utskrift fra værrapporten at det heller ikke var tilstrekkelig nedbør i den perioden båten sank. Nemnda kom til at skaden ikke var dekningsmessig.

---

### Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for synkeskade på fritidsbåt.

Sikrede har tegnet kaskoforsikring i selskapet med bl.a. følgende dekning:

#### 1.1 Kaskoskade

Dekkes

Skader som følge av tilfeldig, plutselig, ytre påvirkning, herunder:

- Synking

Dekkes ikke

- Skade som skyldes nedbør, frost, issprengning eller berøring med is. Eventuelle følgeskader som for eksempel at båten synker dekkes ikke. Hvis båten ligger i boblehavn, erstattes likevel skader forårsaket av isberøring.

Sikrede kontaktet selskapet på telefon 18.10.21 og meldte fra om skade på båten. Fra samtalereferatet hitsettes:

ft har fått bilde av båten som har sunket under, og ligger ved bryggen.

Båten har sunket under, bare huset stikker opp av sjøen

Selskapets takstmann besiktiget skaden etter at båten var tatt opp på land og skrev følgende i selskapets interne loggsystem 26.10.21:

Båten ble tatt opp av V.... Årsaken er nok nedbør. Båten er ikke selvlensende og man ser tydelig at båten har lagt tungt i vannet en stund, ca 10-20 ca lavere i vannet en normal vannlinje. Båten var også tett og uten vann i dobbeltbunn, ref de som tok den opp. Dette er en gammel og sliten båt uten stor verdi, stort sett motoren som har verdi, 50 Hk Suzuki fra 2015 markedspris ca 45000.-

På forespørsel fra selskapet ga sikrede ytterligere opplysninger om hendelsen 29.10.21:

Fredag 15.10 var mine sønner ute og drog hummerteine. Skulle drage igjen på mandag. På grunn av dette tragiske uhellet har eg fortsatt 10 stk. hummerteiner stående i sjøen.

Søndag 17.10 på ettermiddagen var eg ein tur i naustet med noke utstyr. Var ikkje ned på båtene, men var 10 m ifra. Såg då ingen ting unormalt.

Båten har automatisk lense, det er en bryter i pumpehuset som starter og stopper pumpa.

Kravet ble avslått av selskapet 8.11.21 med den begrunnelse at det i vilkårene var gjort unntak for skade som skyldes nedbør, herunder følgeskader ved at båten synker:

Vi har fått opplyst at båten har sunket. Båten skal ha vært tett og det er heller ikke vann i dobbeltbunnen ifølge de som tok den opp. Det fremstår for oss som om båten har sunket på grunn av at den har blitt fylt med nedbør.

Vi kan derfor ikke erstatte skaden.

Sikrede påklaget avslaget samme dag og skrev bl.a.:

Dette var et meget skuffende svar. Når båten kom på land såg eg at lense slangen var løs. OM den har komt i havet, kan lense pumpen ha virket som en hevert og fylt båten.

Etter dette bekreftet selskapet overfor sikrede at saken skulle forelegges takstmann for ny vurdering.

Sikrede kom deretter med utfyllende opplysninger 10.11.21:

Vart meget skuffa over svaret som kom. Mine sønner var ute med båten og dro hummerteiner Annan kvar dag, siste var Fredag 15/10. Skulle drage igjen på Mandag 18/10. Dei dagene det er nedbør og dei ikkje dreg teiner må vi til flytebrygga, for den andre båten har manuell lense. Vi må dit for å trykke på knappen.

På m... er det automatisk lense som er tilkobla eget batteri. På søndag var eg i naustet med noe utstyr, var ikkje om bord men stod 10 m ifrå, sag ingenting unaturlig. Pumpa starter ved 4-5 cm vannstand. Tenkt tilfelle om pumpa hadde stoppa om natta, meiner dokke at EG skulle forutsjå det. Såg når båten kom på land at lense slangen var laus, veit. ikkje når det skjedde. Neste tenkt tilfelle er om noen av mine sønner, ved et uhel har gjort slik at slangen kom i sjøen. Då kan lense slangen ha fungert som en hevert. Nemde dette også for takstmannen, men han var mest opptatt av nedbør.

Selskapet fastholdt avslaget 17.11.21 med følgende begrunnelse:

Som tidligere meddelt i vårt avslagsbrev/e-post av 08.11. hevder vi båten sank som følge av nedbør.

Unntaket i kaskovilkåret kommer til anvendelse ved at vi ikke dekker skade som følge av nedbør og følgeskader ved at båten f.eks. synker.

I din klage har du kommet med en teori om at slangen fra lensepumpa har kommet over bord og ned i vannet, slik at den fungerte som en hevert. Vår takstmann har vært og sett på båten på ny og skrevet følgende tilbake til oss:

*Sitat: "Jeg mener fortsatt ikke det er mulig å fylle båten på denne måten. Teorien til forsikringstaker (FT) er at vannet har startet å renne feil vei gjennom slangen. Skal dette i teorien kunne skje må slangen være full, og da er båten nettopp lenset tom. Toppen på lensepumpen vil da omtrent ligge i vannlinjen som er på utsiden av båten.*

*Det vil ikke renne inn mer vann en at vannlinjen blir lik inne i båten og på utsiden av båten. Båten vil jo ha naturlig motstand mot å bli presset ned. Regner det, vil båten bli presset ned, og slangen vil kun utjevne nivå forskjellen på vannet mellom utside og innside av båten".*

I denne saken har du kommet med en teori, og vår båttakstmann, som skal inneha riktig og nødvendig kompetanse for å vurdere noe slikt, mener at en slik hendelsesårsak ikke i praksis er mulig (jfr. forklaringen over). Vi må derfor opprettholde vårt tidligere standpunkt om at forsikringen ikke kan komme til anvendelse i dette tilfelle. Vi beklager det.

Sikrede var fortsatt uenig og skrev bl.a.:

Er ikke enig med konklusjonen til takstmann, vill derfor at noen andre ser på saken. Har snakka med andre som har opplevd det samme. Det er fullt mulig at lenseqlangen kan bli som en hevert om den havner i havet. Det har skjedd med flere båter. Båten har vert på sjøen i 15 år, sommer som vinter i all slags vær. Og nå skal den synke på ei natt, det er ikke mulig at det skal skje. Har vert kunde med dokke i 40 år, og når eg først får et uhell, så er det med nebb og klør for å få kunden ned i dritten. Korleis er det mulig at båten kan synke med ei automatisk lensepumpe i sving, det er då meget rart at båten ikke har synket før. Korleis kan den kompetente takstmannen forklare det, stoler ikke på han i heile tatt. Er ikke mulig at dette kunne skje uten at lenseqlangen har blitt en hevert. Det hadde motta regna i dagevis uten lensing om dette kunne skjedd. No var det fra søndag kl 17/18 til mandags morgen, det er ikke mulig.

Selskapets interne klageorgan vurderte saken på nytt 16.12.21, men opprettholdt avgjørelsen.

Sikrede kontaktet selskapet igjen 22.12.21 og vedla bilder av båten:

Dette var et meget skuffende svar. Men når EG ser kven du har henvend Dei til er ikkje overraska. Takstmannen kjem aldri til å forandre på sitt svar. Trudde at når ei ny uavhengig avd. skulle sjå på saka, så brukte dokke då ein ny uavhengig mann/dame til dette, ikkje samme mann. Han skriv nedbør over tid ka meiner han med det. Som du ser på vedlagt bilde står lensepumpe ned i en brønn, og vatnet kjem aldri over den kanten.

Har dessverre ikkje bilde fra kvar gong båten er ute å dreg hummerteiner, blir som regel Berre på snapp. Han skriv overtid båten brukte vi Annan kvar dag for å drage teiner, skulle ut å drage denne mandagen også. Naust naboen var også ned på brygga på Søndagen og då låg alle båtene som Dei skulle. EG var der sjøl kl. 17/18 på søndagen og mandagen hadde dette skjedd. Om det er av interesse kan vi fylle båten med vatn fra slange, og då får dokke sjå at lensepumpe tømmer båten etter kvart og vatnet kjem aldri over kanten på brønnen. Om det er mulig krev EG at ein uavhengig ser på saka, ikkje takstmannen.

Selskapet besvarte henvendelsen samme dag og informerte om videre klagemuligheter.

Den 23.12.21 tilskrev sikrede selskapet på nytt:

Det er en ting som ikkje har vore tatt opp, sidan takstmannen er opptatt av vannlinjer. Når vi kjøpte båten var det ein 15 hk påhengsmotor som var montert på båten. For 5 år sidan kjøpte vi en 50 hk påhengsmotor, og då vil selvfølgelig båten stikke djupere i sjøen. Og då vil det selvfølgelig vere ei anna vannlinje. Forstår fortsatt ikkje ka du meiner med nedbør over tid, det er snakk om 15 t fra vi var med båten til den sakk. Då er det snakk om mye regn om det er mulig, det er heller ikkje mulig med automatisk lensepumpe montert

Basert på disse opplysningene kontaktet selskapet takstmann som opprettholdt sin tidligere vurdering. Svaret ble videreformidlet til sikrede 3.1.22.

I forbindelse med at saken ble brakt inn for Finansklagenemnda har selskapets takstmann gjennomgått klagen og inngitt nye kommentarer 11.2.22:

Jeg var å så på båten første gang 26 oktober, etter at båten var hevet og fraktet til W.... Jeg var også å så på båten 16 November.

Man ser at dette er en båt som ikke var godt passet på. Den var grodd og man kunne tydelig se at den hadde lagt tungt i vannet over tid. Det hadde dannet seg en ny vannlinje ca 20 cm over den normale, i bakre del av båten, ref bilder på saken. Legger også ved mitt første notat på saken, se under.

Det var ikke vann i dobbelt bunnen, ref V... G... som tok opp båten. Så årsaken til at båten lå så tungt i vannet er vann i båten, og dette skyldes nedbør. Båten hadde lensepumpe men den kunne ikke virket. Enten var pumpen defekt eller brudd på en kabel eller tomt batteri. Hadde lensepumpen virket som den skulle, hadde ikke dette skjedd.

FT hevder han omtrent har hatt daglig tilsyn, og senest dagen før ved 17-18 tiden. Dette stemmer ikke med funnene som er gjort på båten. Vis det er slik FT hevder, at alt var i orden dagen før i 17-18 tiden, og tar hensyn til at båten er tett og det ikke var vann i dobbel bunn. hvorfor synker båten ?

Jeg har vanskelig for å se at dette kan skje uten grunn over natten.

Sikrede kommenterte selskapets tilsvaer 20.2.22 og vedla diverse bilder av båten samt utskrift av værrapport for oktober 2021.

**Sikrede** har anført at selskapet er ansvarlig for synkeskaden. Båten ble brukt i forbindelse med hummerfiske og benyttet annenhver dag fra 1.10.21. Sikrede var selv i naustet ved 17-18 tiden søndag ettermiddag, og da lå båten i vannet som normalt. Takstmannens konklusjon om at båten sank som følge av nedbør over tid kan derfor ikke være riktig. Den aktuelle båten var utstyrt med en automatisk lensepumpe som starter når det kommer 4-5 cm med nedbør i båten, og det var uansett ikke nok nedbør i perioden til at båten kunne synke av denne grunn. Vedlagte nedbørsoversikt viser at det kun var registrert 1,6 mm nedbør den 17.10.21 og 0,0 mm nedbør den 18.10.21.

Videre har sikrede fastholdt teorien om at lensepumpen kan ha virket som en hevert og fylt båten med vann. Sikrede var uheldig med slangen slik at den havnet i sjøen i forbindelse med rengjøring etter krabbetur. Slangen pumpet i sjøen, og restvannet i slangen har dratt med seg et vakuum tilbake med sjø som har fortsatt å renne siden pumpen har vært det laveste punktet. Pumpen har tilsynelatende startet igjen og tømt båten, men siden slangen fortsatt ligger i sjøen, vil den igjen fylle båten med vann. Dette har resultert i tomt batteri og en slange som suger sjø. Det forhold at båten kan fylles med vann på denne måten er også bekreftet av ulike båtforhandlere.

Hva gjelder vannlinjen av groe som takstmann viser til har sikrede tilføyd at det skal ca. 100 kg til for å ta disse centimeterne under vann. Dette tilsvarer omtrent vannmengden som går i brønn i kjøll på båt.

**Selskapet** har avvist kravet og anført at skaden ikke omfattes av kaskoforsikringen. Ifølge vilkårene pkt. 1.1. dekkes skade som følge av "tilfeldig, plutselig ytre påvirkning", herunder synking. Takstmannen har i foreliggende sak konkludert med at båten sank som følge av nedbør over tid. Dette underbygges av vedlagte bilder av båten som viser at det har dannet seg en ny vannlinje på båten, som var ca. 20 cm over den normale. Årsaken til at båten lå tungt i vannet skyldes regnvann i båten. Det at båten har blitt liggende dypere og dypere i sjøen må ha skjedd over uker/måneder og kan ikke ha skjedd plutselig da det tar tid å danne ny vannlinje. Årsaken til synkingen er derfor ikke plutselig, og skaden er ikke dekningsmessig.

Under enhver omstendighet er det gjort unntak for skade som skyldes nedbør, samt eventuelle følgeskader som for eksempel at båten synker. Siden årsaken til at båten sank skyldes nedbør, er skaden således uansett unntatt dekning i henhold til forsikringsavtalen. Anførselene om at det ikke er mulig at båten har sunket som følge av nedbør siden båten er utstyrt med automatisk lensepumpe kan ikke tillegges vekt. At en pumpe skal ha holdt båten helt lens stemmer ikke med vannlinjene på båten, herunder at det er dannet nye vannlinjer. Takstmannen er av den oppfatning at lensepumpen må ha vært defekt, at det har skjedd et brudd på en kabel eller at den hadde tomt batteri. Det er ikke fremlagt dokumentasjon som tilsier at selskapets tekniske vurdering ikke kan legges til grunn på dette punkt.

### **Finansklagenemnda Skades begrunnelse**

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for synkeskade på båt.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

Som nevnt er det forsikringsavtalen med tilhørende vilkårspunkt som er utgangspunktet ved vurderingen av selskapets ansvar. Dette innebærer at selskapet svarer for skader som følge av "tilfeldig, plutselig, ytre påvirkning", herunder synking jf. vilkårene pkt. 1.1 med unntak av de begrensninger som følger av samme vilkårspunkt. Det er videre selskapet som har bevisbyrden dersom det vil påberope seg et unntak fra forsikringsdekningen.

Slik vi forstår det er det ikke omtvistet mellom partene at båten har sunket. Ifølge vilkårene er imidlertid skade som skyldes nedbør unntatt dekning. Unntaksbestemmelsen gjelder også følgeskader av slik nedbør

som for eksempel at båten synker. Spørsmålet blir derfor om selskapet har sannsynliggjort at synkingen "skyldes nedbør" slik at skaden ikke omfattes av forsikringsdekningen.

Vi gjør i den anledning oppmerksom på at Finansklagenemnda ikke innehar båtflagkyndig ekspertise, og kan ikke på selvstendig grunnlag ta stilling til skadeårsak, skadeomfang eller lignende. Når vi vurderer en sak må vi således legge til grunn det som fremkommer av de sakkyndige uttalelser partene har fremlagt i anledning saken.

Selskapets takstmann har i sine uttalelser beskrevet at båten sank som følge av nedbør over tid. Det er bl.a. vist til at båten ikke er selvlensende, og at det fremgår av bildene at det har dannet seg en ny vannlinje ca. 20 cm over den normale i bakre del av båten. Videre er det påpekt at båten var tett og uten vann i dobbeltbunn da den ble tatt opp på land. Ifølge takstmann ville båten heller ikke sunket dersom lensepumpen hadde virket som den skulle. Basert på disse opplysningene har takstmann eksplisitt uttalt at "årsaken til at båten lå så tungt i vannet er vann i båten, og dette skyldes nedbør". Uttalelsene sier ikke noe om hvor lang tid det tok å fylle båten med vann slik at den sank, men dette er heller ikke avgjørende slik unntaksbestemmelsen er utformet.

Du har anført at takstmannens vurdering om at båten sank som følge av nedbør ikke kan være riktig. Som begrunnelse har du vist til at båten var utstyrt med automatisk lensepumpe, og at utskrift fra værrapporten indikerer at det ikke var tilstrekkelig nedbør i den perioden båten sank. Din teori er derfor at båten ble fylt med vann i forbindelse med at slangen fra lensepumpen falt i sjøen slik at vannet rant feil vei gjennom slangen.

Så vidt vi kan se er det imidlertid ikke fremlagt opplysninger som underbygger en slik teori. Det er heller ikke fremlagt annen dokumentasjon i form av takstrapport, sakkyndigvurdering fra båtforhandler, verkstedet etc. som tilsier at innholdet i takstmannens vurdering er feil eller at synkingen skyldes en annen årsak sml. nemndas uttalelser i FinKN 2017-310. Takstmann har også vurdert anførslene om at vannet kan ha rent feil vei gjennom slangen, men avvist at det er mulig å fylle båten med vann på denne måten. Dersom man skulle legge en slik teori til grunn ville båten etter hans vurdering gått ned mye raskere, og det hadde ikke dannet seg en slik vannlinje som man ser på bildene av båten.

Uten andre holdepunkter må vi således legge til grunn at den mest nærliggende årsaken til at båten sank skyldes nedbør, hvilket er unntatt dekning i vilkårene. Øvrige innsigelser knyttet til takstmannens vurdering av skaden er etter vårt syn ikke relevant for vurderingen. Dersom du mener at takstmannen har vurdert skaden/skadeårsaken feil, må dette tas direkte med takstmann eller takstmannens ansvarsforsikringsselskap. Sekretariatet gjør også oppmerksom på at vårt mandat er å vurdere hvorvidt forsikringsselskapenes behandling av saken er korrekt sett opp mot gjeldende forsikringsavtale og lovverk. Vi vurderer ikke anførsler knyttet opp mot selskapets servicenivå jf. bl.a. FinKN 2022-164.

Sekretariatet har likevel forståelse for at du synes det er uheldig at skaden ikke omfattes av kaskoforsikringen. Som tidligere nevnt står forsikringsselskapene imidlertid fritt ved utformingen av sine egne produkter og vilkår jf. bl.a. FinKN 2012-221. Vilråene er klare på at følgeskade som skyldes nedbør ikke omfattes av forsikringen, og vilråene fremstår heller ikke som urimelige. Siden skaden skyldes en årsak som er unntatt dekning i din båtforsikring, har du følgelig ikke krav på erstatning fra selskapet.

Etter dette har vi kommet til at det var riktig av selskapet å avslå ditt krav om erstatning. Du kan derfor ikke få medhold i klagen.

Avgjørelsen er enstemmig.

### **Finansklagenemnda Skades konklusjon**

Selskapet gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).*